

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 1 maart 2022

Datum GS-besluit : 12 april 2022

Vragen nr. 25

Vragen van **dhr. W. Hoogervorst (SP)** over Gevolgen binnenvaart en natuur 'bedienregime' noodbrug Wormer.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 1 maart 2022 door het lid van Provinciale Staten, **dhr. W. Hoogervorst (SP)**, de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

De fractie van de SP in de provincie Noord-Holland heeft signalen ontvangen van schippers in de binnenvaart, waarin zij aangeven zich grote zorgen te maken over de mogelijke gevolgen van het instellen van het 'bedienregime' van de tijdelijke (nood)brug over de Zaan in Wormerveer, gemeente Zaanstad.

Ook het Noordhollands Dagblad berichtte onlangs over 'woedende binnenschippers' die dreigen drie bruggen in de Zaan te blokkeren als de gemeente Zaanstad het plan doorzet om de noodbrug in Wormerveer tijdens de spitsuren gesloten te houden.

Hoewel het hier gaat om een besluit van de gemeente Zaanstad kan dit grote gevolgen hebben voor de binnenvaart in onze hele provincie.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Bent u op de hoogte van het plan en het besluit van de gemeente Zaanstad om de tijdelijke brug over de Zaan bij Wormerveer tijdens de spitsuren voor de scheepvaart gesloten te houden?

Zo ja: in welke fase van het besluitvormingstraject ben u op de hoogte gesteld en welke standpunten heeft u hierin ingenomen?

Zo nee: waarom niet?

Antwoord 1:

Ja, wij zijn via onze ambtelijke projectorganisatie Vernieuwing Zaanbrug op de hoogte gebracht van het concept-bedienregime tijdelijke brug te Wormerveer. Dit is gebeurd op het moment, dat de gemeente Zaanstad het concept-bedienregime naar de leden van de gemeenteraad en naar belanghebbenden heeft verzonden, te weten vrijdag 4 februari 2022.

Vraag 2:

De gemeente Zaanstad heeft voor de betreffende tijdelijke brug een 'bedienregime' opgesteld.

Is de provincie betrokken bij het opstellen van dit 'bedienregime'?

Zo ja: hoe is dit verlopen?

Zo nee: waarom niet?

Antwoord 2:

Ja. De gemeente Zaanstad heeft een concept-bedienregime opgesteld op basis van onderzoeken die door de provincie aangeleverde zijn. De onderzoeken hebben betrekking op de scheepvaart en het wegverkeer in relatie tot de functionaliteit van de tijdelijke brug. Het concept-bedienregime is een verantwoordelijkheid van de gemeente, omdat de gemeente nautisch beheerder van de Zaan is. Dit betekent ook, dat de gemeente hierover een besluit zal nemen in de vorm van een publicatie in het Scheepvaartbericht.

Vraag 3:

Welke andere partijen – 'externen' – zijn betrokken geweest bij het opstellen van het 'bedienregime' voor de tijdelijke brug in Wormerveer?

Antwoord 3:

Bij de onderzoeken die namens de provincie zijn opgesteld zijn BLN Schuttevaer, bureau Goudappel, bureau MARIN en de gemeente Zaanstad betrokken geweest. Daarnaast is afstemming gezocht met bedrijven langs de Zaan die afhankelijk zijn van vervoer over water en met regelmaat gebruik maken van de Zaanbrug. In de overleggen heeft Schuttevaer aangegeven, dat introductie van spitstijden voor de beroepsbinnenvaart niet wenselijk is. De gemeente Zaanstad heeft vanuit veiligheidsoverwegingen aangegeven geen voorkeur te hebben voor het bedienen op vaste tijden. Op basis van deze input heeft de gemeente het concept-bedienregime opgesteld.

Vraag 4:

Bent u het met ons eens dat maatregelen die gemeenten treffen, zoals het instellen van een 'bedienregime' voor een brug over een waterweg als de Zaan, de Noord-Hollandse binnenvaart kunnen treffen?

Zo ja: maakt dat de provincie ook niet (mede-)verantwoordelijk voor de gevolgen voor de binnenvaartschippers?

Zo nee: waarom niet – graag een toelichting.

Antwoord 4:

We voelen ons als provincie betrokken bij de gevolgen voor de binnenvaartschippers. Om die reden heeft de provincie dan ook geïnvesteerd in het zo goed als mogelijk in beeld brengen van de gevolgen voor zowel de scheepvaart als het wegverkeer in relatie tot het functioneren van de toe te passen tijdelijke brug. Zo kan de gemeente een goede balans vinden tussen vaarweghinder en wegverkeershinder. Op basis van de onderzoeken is gebleken dat een aangepast bedienregime noodzakelijk is.

Vraag 5:

Het bedienregime van de tijdelijke brug bij Wormerveer kan een enorme schadepost opleveren voor de binnenvaartschippers. Het lijkt erop dat de gemeente Zaanstad deze conclusie niet deelt. Bent u het met deze conclusie eens?

Antwoord 5:

Nee. Het concept-bedienregime probeert recht te doen aan de belangen van de binnenvaartschippers, het belang van doorstroming van het wegverkeer in Wormerveer en Wormer en de leefbaarheid voor omwonenden rondom de tijdelijke brug en de huidige Zaanbrug. Vanuit deze invalshoeken is het concept-bedienregime tot stand gekomen. Er wordt momenteel gekeken of verruiming van de spitsperioden voor de binnenvaart binnen deze randvoorwaarde mogelijk is.

Vraag 6:

De signalen die wij van de binnenschippers ontvangen, maar ook bestudering van het bedienregime, leren ons dat het wegverkeer in de afwegingen voorrang heeft gekregen op het vaarverkeer.

Wat is uw mening hierover, en waarom is hiervoor gekozen?

Antwoord 6:

Zie antwoord bij vraag 5.

Vraag 7:

De gemeente Zaanstad geeft aan dat de tijdelijke brug in de spijstijden voor het autoverkeer open moet zijn,

om te voorkomen dat de automobilist gaat omrijden naar en via de Prins Clausbrug. Dit 'omrijden' zou ernstige gevolgen hebben voor de neerslag van stikstof in Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld. Bent u op de hoogte van dit veronderstelde gevolg van een ernstige verkeerstoename op en bij de Prins Clausbrug? In hoeverre is de provincie betrokken (geweest) bij het voorkomen van dit probleem?

Antwoord 7:

De tijdelijke brug is juist bedoeld om het omrijden naar en via de Prins Clausbrug zoveel als mogelijk te voorkomen in verband met de negatieve invloed hiervan (neerslag van stikstof) voor het Wormer- en Jisperveld. Momenteel wordt nagegaan in welke mate het omrijden via de Prins Clausbrug mogelijk is, zonder dat dit (extra) gevolgen voor de stikstofproblematiek heeft.

Vraag 8:

Er wordt verondersteld, dat door de vele momenten van stremming van de Zaan voor de binnenvaart, bedrijven andere manieren gaan zoeken om vracht te vervoeren – dit om ernstige vertraging in het vervoer te voorkomen. Eén “oplossing” zou zijn het overhevelen van de lading naar vrachtwagens. Bent u bekend met deze veronderstelling? Hoe past dit veronderstelde gevolg in de ambities die de provincie Noord-Holland heeft met betrekking tot het bevorderen van de binnenvaart als vervoersmodaliteit?

Antwoord 8:

Wij zijn van de veronderstelling in deze kwestie niet op de hoogte. Ondanks de bouw van de Zaanbrug wordt ook rekening gehouden met de beroepsvaart. We weten wel, dat voor bepaalde bedrijven aan de Zaan (b.v. cacaoverwerkende bedrijven) de bedrijfsvoering zodanig is ingericht, dat aanvoer van (half-)producten of grondstoffen per boot van groot belang is. Ook voor zandtransporten over de Zaan en het Noord-Hollands Kanaal is overheveling naar vrachtwagens geen goed alternatief.

Vraag 9:

In hoeverre is GS bereid om met de gemeente Zaanstad om tafel te gaan om de spitsluitingen voor de binnenvaart te bespreken, wetende dat er zoveel schade zal optreden voor de binnenvaart maar ook voor de bedrijven die de binnenvaart nodig hebben om hun goederen te verplaatsen? Graag een toelichting op uw antwoord.

Antwoord 9:

De provincie zal door de gemeente betrokken worden bij het definitief maken van het bedienregime.

Vraag 10:

Is de provincie, is GS, bereid om met de gemeente Zaanstad en de betrokken schippersverenigingen en het bedrijfsleven in de regio om tafel te gaan om een oplossing te vinden voor de situatie waarvan men vreest dat deze zal ontstaan na de invoering van het bedienregime voor de tijdelijke brug over de Zaan bij Wormerveer? Graag een toelichting op uw antwoord.

Antwoord 10:

De provincie is en wordt door de gemeente betrokken bij het bedienregime. Daarnaast vindt er tijdens de bouw van de Zaanbrug, zoals gebruikelijk bij dergelijke projecten, periodiek afstemming plaats met de schippersverenigingen en het bedrijfsleven.